

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT



MAI ANH TUẤN

XỬ LÝ VI PHẠM TRONG
THI HÀNH ÁN KINH DOANH, THƯƠNG MẠI

Chuyên ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 8 38 01 07

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

Thừa Thiên Huế, năm 2019

Công trình được hoàn thành tại:

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS. Nguyễn Duy Phương**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ họp tại:

Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	3
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	5
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn.....	5
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của luận văn.....	5
6. Những điểm mới của luận văn	6
7. Kết cấu của luận văn.....	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH, THƯƠNG MẠI	8
1.1. Khái niệm, đặc điểm của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại	8
1.1.1. Khái niệm thi hành án kinh doanh, thương mại.....	8
1.1.2. Đặc điểm của thi hành án kinh doanh thương mại.....	9
1.1.3. Khái niệm xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh, thương mại	10
1.1.4. Đặc điểm của xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	12
1.1.5. Khái niệm pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại	12
1.1.6. Đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	13
1.1.7. Ý nghĩa của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	13
1.2. Nội dung và hình thức của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại	14
1.2.1. Nội dung về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	14
1.2.1.1. Quy định về vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	14
1.2.1.2. Quy định về các hình thức và biện pháp xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	14
1.2.2. Hình thức thể hiện của pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	14
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	15
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH THƯƠNG MẠI	16

2.1. Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	16
2.1.1. Những quy định của pháp luật hiện hành về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	16
2.1.3. Hạn chế của pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	17
2.2. Thực trạng áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	18
2.2.1. Kết quả đạt được về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	18
2.2.2. Hạn chế của áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	18
Chương 3. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP GÓP PHẦN HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH THƯƠNG MẠI.....	19
3.1. Các tiêu chí hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	19
3.1.1. Tính toàn diện.....	19
3.1.2. Tính đồng bộ	19
3.1.3. Tính phù hợp	19
3.1.4. Tính khoa học.....	19
3.1.5. Tính thực tế	19
3.1.6. Tính công khai.....	19
3.1.7. Tính dân chủ.....	19
3.2. Phương hướng hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại	19
3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.....	20
3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật trong xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại	20
KẾT LUẬN	21
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	23

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Thi hành án dân sự là hoạt động đưa các bản án, quyết định của Tòa án ra thi hành trên thực tế, là công đoạn cuối cùng đảm bảo cho bản án, quyết định của Tòa án được chấp hành, góp phần bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật. Quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân được bảo đảm hay không phụ thuộc rất lớn vào hiệu quả thi hành các bản án, quyết định của các cơ quan thi hành án dân sự. Chính vì vậy, hoạt động thi hành án dân sự có ý nghĩa quan trọng trong việc giữ vững kỷ cương phép nước, chấp hành pháp luật của công dân. Thực tiễn cho thấy, trong những năm qua công tác thi hành án dân sự đã đạt nhiều kết quả đáng khích lệ nhưng có lúc, có nơi vẫn chưa thực sự đáp ứng được yêu cầu của Đảng và Nhà nước đề ra. Thi hành án trong kinh doanh, thương mại là một hình thức cụ thể của Thi hành án dân sự, mang đầy đủ những đặc điểm của Thi hành án dân sự. Tuy nhiên, thi hành án trong kinh doanh, thương mại cũng có một số đặc điểm riêng để nhận định như chủ thể của thi hành án chủ yếu là các doanh nghiệp; tranh chấp trong các vụ án kinh doanh thương mại thường được xác định là giữa các chủ thể kinh doanh với nhau vì mục đích lợi nhuận (hiện nay thì chủ yếu là tranh chấp giữa một bên là ngân hàng, tổ chức tín dụng với một bên là doanh nghiệp), trong đó, mục đích lợi nhuận là yếu tố quan trọng nhất để phân biệt vụ án dân sự với vụ án kinh doanh thương mại. Ngoài ra, thi hành án trong kinh doanh, thương mại cho thấy tài sản đưa ra thi hành thường có giá trị rất lớn, tính chất rất phức tạp... Thi hành án trong kinh doanh, thương mại bảo đảm cho bản án, quyết định kinh doanh, thương mại của Tòa án được chấp hành, góp phần bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân và lợi ích của nhà nước, góp phần giữ vững ổn định chính trị - xã hội, tăng cường hiệu lực, hiệu quả của bộ máy nhà nước.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại là một bộ phận quan trọng trong hệ thống pháp luật Việt Nam. Vì vậy, xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại sẽ góp phần vào việc hoàn thiện pháp luật về thi hành án dân sự nói riêng, pháp luật Việt Nam nói chung.

Thực tế cho thấy, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại đang có những hạn chế, bất cập nhất định; bộc lộ những mâu thuẫn, chồng chéo, không phù hợp với thực tiễn và yêu cầu

của đời sống xã hội, vì vậy hiệu quả đạt được của công tác xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại chưa cao. Nhiều vấn đề phát sinh trong thực tiễn xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại chưa được điều chỉnh, sửa đổi, bổ sung kịp thời.

Thực tế yêu cầu cần phải hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại nhằm tạo ra sự tương thích, phù hợp giữa pháp luật và thực tế xử lý vi phạm, đảm bảo tính toàn diện, đồng bộ, khoa học, khả thi và nghiêm minh của pháp luật, đảm bảo các quy định của pháp luật được thực hiện hiệu quả trong thực tế, tránh sự tùy tiện trong áp dụng pháp luật và gây oan sai trong thực tiễn xử lý vi phạm.

Vấn đề xử lý vi phạm nói chung và xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại nói riêng hiện nay có ý nghĩa rất quan trọng trong cuộc sống. Việc xử lý vi phạm không nghiêm, kém hiệu quả sẽ gây dư luận xấu ảnh hưởng trực tiếp đến lòng tin của nhân dân đối với tính nghiêm minh của pháp luật, kỷ cương phép nước bị xem thường. Do vậy, hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại để bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật, nâng cao hiệu quả xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là yêu cầu cấp bách đặt ra trong hoạt động tư pháp ở nước ta hiện nay.

Phạm vi công tác thi hành án dân sự lúc đầu chỉ giới hạn ở việc tổ chức thi hành các bản án dân sự, hôn nhân và gia đình, phần dân sự trong bản án hình sự thì đến nay đã mở rộng đối với các loại việc mới như thi hành các bản án, quyết định tuyên bố phá sản doanh nghiệp, lao động, hành chính, các bản án, quyết định của Tòa án và Trọng tài nước ngoài về kinh doanh thương mại, với tính chất phức tạp, số vụ việc ngày càng nhiều... Cùng với việc tổ chức thi hành án, các vi phạm trong thi hành án dân sự xảy ra ngày càng nhiều, đa dạng và phức tạp hơn.

Bởi vậy, yêu cầu xây dựng và hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại càng ngày càng trở nên cấp thiết. Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại cần được hoàn thiện theo hướng bảo đảm tính đồng bộ, đầy đủ, khả thi và dự liệu được các loại vi phạm trong thực tiễn hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại, đặc biệt là những loại vi phạm mới có thể xảy ra.

Từ những vấn đề nêu trên có thể nhận thấy, việc nghiên cứu, tổng kết, đánh giá pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại cả về lý luận và thực tiễn, đề ra những quan điểm và giải

pháp hoàn thiện là rất cần thiết.

Với những lý do đó, tôi chọn đề tài " *Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại* " làm đề tài luận văn thạc sĩ luật học để nghiên cứu, đề ra các giải pháp đồng bộ, phù hợp với thực tế nhằm giải quyết nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự nói chung và xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại nói riêng.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Việc nghiên cứu về xử lý vi phạm trong thi hành án cho đến nay chỉ có một số các công trình nghiên cứu sau:

- *Các công trình nghiên cứu pháp luật về xử lý vi phạm hành chính:*

+ Bài viết "Một số khó khăn, vướng mắc trong thi hành Luật XLVPHC qua thực tiễn công tác thanh tra và đề xuất hoàn thiện" của tác giả Nguyễn Thị Bích Hương đăng trên tạp chí điện tử Thanh tra ngày 20 tháng 3 năm 2018 đã tập trung phân tích mối quan hệ giữa hoạt động thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo với việc xử lý vi phạm hành chính, phân tích những hạn chế, bất cập cần xem xét trong thẩm quyền xử phạt, mức phạt tiền, thủ tục tiến hành xử phạt, cơ chế bảo đảm thi hành quyết định xử phạt, cơ chế giám sát việc phát hiện và xử lý vi phạm hành chính;

+ Bài viết của tác giả Hoàng Thế Liên về "Luật xử lý vi phạm hành chính với nhiệm vụ bảo đảm trật tự, kỷ cương quản lý hành chính, trật tự an toàn xã hội và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của công dân" đăng trên Tạp chí Dân chủ và pháp luật số 8 năm 2013. Bài viết này đã làm rõ lý do phải ban hành Luật xử lý vi phạm hành chính, những điểm mới của Luật xử lý vi phạm hành chính so với pháp lệnh xử lý vi phạm hành chính, các biện pháp đưa Luật xử lý vi phạm hành chính vào đời sống xã hội.

+ Gần đây nhất có bài viết của tác giả Thục Quyên về "Xử lý vi phạm hành chính trong thi hành án dân sự: Cần sửa đổi một số quy định để tăng tính răn đe" đăng trên Trang Web Người bảo vệ quyền lợi của Trung tâm tư vấn pháp luật thành phố Hồ Chí Minh - Trung ương Hội Luật gia Việt Nam ngày 06 tháng 9 năm 2018. Bài viết làm rõ một số nội dung về cơ chế thực hiện xử lý vi phạm, quy định hướng dẫn việc xử phạt vi phạm hành chính cụ thể, đề nghị cần có sự rà soát sửa đổi để nâng cao hiệu quả công tác xử phạt vi phạm hành chính.

Các công trình nghiên cứu pháp luật về xử lý tội phạm hình sự:

+ Bài viết: "Một số dạng vi phạm và tội phạm trong công tác thi hành án dân sự" của tác giả Song Ngư đăng trên tạp chí điện tử Kiểm sát

online ngày 13 tháng 5 năm 2016 đã nêu một số dạng vi phạm và tội phạm trong công tác thi hành án dân sự của các cơ quan thi hành án dân sự; kiến nghị, yêu cầu chấn chỉnh và khắc phục các vi phạm trong công tác thi hành án dân sự; có biện pháp xử lý nghiêm đối với người đứng đầu các cơ quan thi hành án dân sự để xảy ra vi phạm và tội phạm.

Các công trình nghiên cứu pháp luật về xử lý về dân sự:

+ Bài viết: "Hạn chế nguy cơ phải bồi thường trong thi hành án dân sự" của tác giả T.Q đăng trên báo điện tử Pháp luật Việt Nam ngày 11 tháng 4 năm 2018 đã đề xuất kiến nghị cơ quan thi hành án dân sự phải cân nhắc đầy đủ, kỹ lưỡng và theo đúng quy định của pháp luật trước khi ban hành các văn bản làm căn cứ yêu cầu bồi thường trong hoạt động thi hành án dân sự theo quy định tại Điều 12 Luật trách nhiệm bồi thường của nhà nước năm 2017. Vì đây là một trong những căn cứ để tổ chức, cá nhân thực hiện quyền khởi kiện yêu cầu bồi thường của mình tại Tòa án và trên thực tế, quá trình xét xử, Tòa án sẽ căn cứ vào chính các văn bản xác định hành vi sai phạm của cơ quan thi hành án dân sự để xác định trách nhiệm bồi thường của cơ quan thi hành án dân sự.

+ Bài viết: "Thi hành án làm sai, tiền đâu bồi thường?" của tác giả Phan Thương đăng trên báo điện tử Thanh niên ngày 05 tháng 9 năm 2017 nêu lên thực trạng trong trường hợp cơ quan thi hành án dân sự làm không đúng trách nhiệm dẫn đến người dân bị thiệt hại và kiện đòi bồi thường, Tòa tuyên xử cơ quan thi hành án dân sự thua kiện buộc phải bồi thường cho người bị thiệt hại, tiền đâu để cơ quan này bồi thường?

Nhìn chung các công trình, bài báo nêu trên đều nghiên cứu về pháp luật thi hành án dân sự nhưng ở phạm vi, mức độ khác nhau. Một số công trình, bài báo đã nghiên cứu đi sâu, phân tích, bình luận khía cạnh pháp lý về thi hành án kinh doanh, thương mại hoặc nghiên cứu những vướng mắc, tồn tại trong quá trình tổ chức thi hành án hoặc việc áp dụng các biện pháp bảo đảm, các biện pháp cưỡng chế trong thi hành án dân sự nhưng chưa có công trình nghiên cứu về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại. Chính vì vậy, tác giả đã mạnh dạn tiếp thu có chọn lọc kết quả các công trình nghiên cứu, các bài viết, đồng thời bằng kinh nghiệm thực tiễn và những hiểu biết của mình, tác giả trình bày trong luận văn cơ sở lý luận, thực tiễn xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, tìm ra những tồn tại, hạn chế và đưa ra các giải pháp để hoàn thiện pháp luật, thi hành có hiệu quả.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài

3.1. Mục đích nghiên cứu

Thông qua việc nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, luận văn đặt mục tiêu là đề xuất các giải pháp nhằm tiếp tục hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại ở Việt Nam.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích trên, luận văn tập trung giải quyết những nhiệm vụ nghiên cứu sau đây:

- Phân tích, làm sáng tỏ khái niệm, đặc điểm của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại; khái niệm, đặc điểm, nội dung của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại;

- Đánh giá thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại nhằm làm rõ những thành tựu và hạn chế, nguyên nhân.

- Đánh giá thực trạng thi hành pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

- Đề xuất các giải pháp góp phần hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn

4.1. Đối tượng nghiên cứu của luận văn

- Đối tượng nghiên cứu của luận văn là những vấn đề lý luận về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

- Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại.

- Thực tiễn áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại.

4.2. Phạm vi nghiên cứu của luận văn

Về thực tiễn luận văn nghiên cứu việc xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại ở Việt Nam.

Về thời gian: từ năm 2016 đến năm 2018.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của luận văn

5.1. Phương pháp luận

Để giải quyết các nhiệm vụ đặt ra, luận văn được thực hiện trên cơ sở lý luận khoa học và phương pháp luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước và pháp luật, các quan điểm của Đảng

và Nhà nước ta về Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; về cải cách tư pháp; về xây dựng và hoàn thiện pháp luật xã hội chủ nghĩa....

5.2. Phương pháp cụ thể

- Phương pháp phân tích - tổng hợp được sử dụng xuyên suốt luận văn nhằm hệ thống hóa cơ sở lý luận, khái quát hóa, đánh giá thực trạng và đề xuất các quan điểm, giải pháp bảo đảm thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại..

- Phương pháp so sánh, thống kê được sử dụng để cung cấp các số liệu cần thiết, đối chiếu, so sánh, làm rõ các nội dung liên quan, đặt trong tổng thể hệ thống pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại cũng như lịch sử phát triển của nó.

- Phương pháp phân tích, so sánh pháp luật được sử dụng trong việc xác định quan điểm, giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại.

- Phương pháp khảo sát thực tế được sử dụng để góp phần tổng kết thực tiễn sâu sắc về pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, quá trình tổ chức thực hiện pháp luật và hiệu quả của nó trong thực tiễn.

- Phương pháp kết hợp nghiên cứu lý luận với thực tiễn cũng được sử dụng trong tiến trình thực hiện luận văn để đưa ra những bình luận, quan điểm, kết luận về những nội dung nghiên cứu.

Trên thực tế, hoạt động xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại ở nước ta khá phức tạp, pháp luật về vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại khá đa dạng, còn có nhiều nhược điểm, hạn chế nên để thấy rõ bản chất, khuynh hướng vận động và phát triển của pháp luật cũng như cơ chế thực thi vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại nói chung cần phải sử dụng kết hợp nhiều phương pháp khác nhau nhằm làm rõ các khía cạnh khác nhau của vấn đề đặt ra.

6. Những điểm mới của luận văn

Luận văn nhằm làm sáng tỏ những vấn đề lý luận về pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại và thực tiễn xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Đánh giá đúng thực trạng pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, trong đó làm rõ những kết quả đạt được, những hạn chế trong thực tiễn thi hành và nguyên nhân.

Đưa ra một số quan điểm và đề xuất các giải pháp có tính khả thi nhằm hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương

mai.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, nội dung của luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Chương 2: Thực trạng pháp luật và thực tiễn thi hành pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại.

Chương 3: Phương hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh, thương mại.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH, THƯƠNG MẠI

1.1. Khái niệm, đặc điểm của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại

1.1.1. Khái niệm thi hành án kinh doanh, thương mại

Thi hành án trong kinh doanh, thương mại chưa có khái niệm cụ thể, nhưng căn cứ vào quy định của pháp luật thì thi hành án kinh doanh, thương mại được hiểu như sau:

Một là, các vụ án kinh doanh thương mại được Toà án thụ lý giải quyết. Xác định vụ án kinh doanh thương mại thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án căn cứ vào Điều 30 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và kết quả là các bản án, quyết định của Toà án được thi hành.

Hai là, các quyết định của Trọng tài thương mại. Các tranh chấp thương mại được giải quyết bằng Trọng tài thương mại khi đáp ứng yêu cầu Điều 1 Luật TTTM 2010 bao gồm: Tranh chấp giữa các bên phát sinh từ hoạt động thương mại, tranh chấp phát sinh giữa các bên trong đó ít nhất một bên có hoạt động thương mại, tranh chấp khác giữa các bên mà pháp luật quy định được giải quyết bằng Trọng tài.

Ba là, các quyết định xử lý vụ việc cạnh tranh của Hội đồng xử lý cạnh tranh. Phần lớn các chủ thể vi phạm đều là các doanh nghiệp, công ty, các nhóm doanh nghiệp liên kết với nhau dưới hình thức hiệp hội doanh nghiệp. Các vụ việc hạn chế cạnh tranh có tính chất rất phức tạp với nhiều hành vi như: thoả thuận hạn chế cạnh tranh, lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường... nên việc tổ chức thi hành đối với vụ việc hạn chế cạnh tranh theo Quyết định xử lý vụ việc cạnh tranh của Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh không hề dễ dàng. Các hình thức xử phạt trong vụ việc cạnh tranh cũng khác với các vụ việc thông thường. Theo Điều 117, Điều 119 Luật Cạnh tranh 2004 quy định thẩm quyền xử phạt, xử lý vi phạm pháp luật về cạnh tranh thì Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh, Hội đồng cạnh tranh có thẩm quyền áp dụng các hình phạt như: phạt tiền, tịch thu tang vật, phương tiện được sử dụng để vi phạm pháp luật về cạnh tranh; buộc cải chính công khai; loại bỏ những điều khoản vi phạm pháp luật ra khỏi hợp đồng hoặc giao dịch kinh doanh...

Bốn là, quyết định của Toà án giải quyết phá sản. Theo khoản 1 Điều 17 Luật Phá sản năm 2014, cơ quan Thi hành án dân sự có trách nhiệm thi hành quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời, quyết định tuyên bố giao dịch vô hiệu, quyết định tuyên bố phá sản và các

quyết định khác theo quy định của Luật Phá sản năm 2014.

Như vậy, thi hành án kinh doanh, thương mại trong lĩnh vực thi hành án được hiểu theo nghĩa rộng không chỉ thi hành các vụ án kinh doanh, thương mại mà còn có quyết định trọng tài, quyết định tuyên bố phá sản và quyết định cạnh tranh.

1.1.2. Đặc điểm của thi hành án kinh doanh thương mại

Thi hành án kinh doanh thương mại là một hình thức cụ thể của thi hành án dân sự, mang đầy đủ những đặc điểm của thi hành án dân sự. Tuy nhiên, thi hành án kinh doanh thương mại cũng có một số đặc trưng riêng, cụ thể:

Thứ nhất, chủ thể thi hành án kinh doanh thương mại chủ yếu là các doanh nghiệp. Xuất phát từ quy định của Luật Thương mại, Bộ Luật tố tụng dân sự. Theo đó đặc điểm để xác định các vụ án kinh doanh thương mại là tranh chấp giữa các chủ thể kinh doanh với nhau vì mục đích lợi nhuận. Hiện nay, chủ yếu là tranh chấp giữa một bên là ngân hàng, tổ chức tín dụng với một bên là doanh nghiệp. Ví dụ ngân hàng với công ty trách nhiệm hữu hạn hoặc cũng có thể giữ ngân hàng với các hộ kinh doanh cá thể... vấn đề quan trọng là lý do của tranh chấp xuất phát từ từ hoạt động kinh doanh, mục đích của việc vay vốn nhằm kinh doanh.

Thứ hai, tài sản để đưa ra thi hành trong án kinh doanh thương mại thường có giá trị lớn. Tài sản của các chủ thể kinh doanh thương mại tồn tại dưới nhiều hình thức khác nhau như: tài khoản tại ngân hàng, sản phẩm hàng hóa, ... và nhiều tài sản tương đối đặc biệt như dây chuyền công nghệ, thương hiệu kinh doanh, nhãn hiệu hàng hóa... đây đều là những tài sản có giá trị lớn. Trong quá trình hoạt động, để có được vốn hoạt động thì các doanh nghiệp phải thực hiện huy động vốn từ nhiều nguồn khác nhau, trong đó vay vốn ngân hàng để đảm bảo nguồn tài chính cho các hoạt động sản xuất kinh doanh, đặc biệt là đảm bảo có đủ vốn cho các dự án mở rộng hoặc đầu tư chiều sâu của doanh nghiệp là hình thức được các doanh nghiệp sử dụng khá phổ biến. Do đó, doanh nghiệp thường sử dụng chính tài sản sẵn có của mình để đảm bảo các khoản vay có giá trị, các hợp đồng tín dụng trong hoạt động kinh doanh, thương mại thường có giá trị lớn. Dẫn tới khi đưa ra thi hành án, các tài sản trong thi hành án kinh doanh thương mại cũng là những tài sản “không lồ” của doanh nghiệp.

1.1.3. Khái niệm xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh, thương mại

Có thể hiểu, vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại là những hành vi trái pháp luật, gây nguy hiểm cho xã hội trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại; xâm hại trật tự về tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại được pháp luật về thi hành án dân sự quy định, bảo vệ. Hành vi vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại có thể biểu hiện dưới dạng hành động hoặc không hành động.

Hành vi trái pháp luật trong thi hành án kinh doanh, thương mại là những hành vi xâm hại các quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh, thương mại được pháp luật quy định và bảo vệ. Đó là những quan hệ xã hội phát sinh trong tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh, thương mại, được coi là khách thể có thể bị xâm hại bởi những hành vi trái pháp luật.

Khách thể của vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại bao gồm toàn bộ những vấn đề về tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh, thương mại; quản lý nhà nước về thi hành án kinh doanh, thương mại; trình tự, thủ tục thi hành án kinh doanh, thương mại; các mối quan hệ trong thi hành án kinh doanh, thương mại. Trong đó có các mối quan hệ bên trong mỗi quan hệ giữa các cơ quan quản lý nhà nước về thi hành án dân sự; mối quan hệ giữa các cơ quan thi hành án dân sự với người phải thi hành án, người được thi hành án và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc thi hành án; các mối quan hệ bên ngoài mỗi quan hệ giữa các cơ quan thi hành án dân sự với các cơ quan như Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân, các cơ quan đơn vị, cá nhân tham gia quá trình thi hành án kinh doanh, thương mại.

Từ sự phân tích ở trên cho thấy đặc điểm riêng cho phép phân biệt vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại với vi phạm trong những lĩnh vực khác của đời sống xã hội, phản ánh đặc thù trong tổ chức và hoạt động của thi hành án kinh doanh thương mại.

Chủ thể thực hiện hành vi vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại có thể là cá nhân hoặc tổ chức có năng lực trách nhiệm pháp lý, tức là có khả năng chịu trách nhiệm đối với hành vi vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại và được xác định là hành vi trái pháp luật có lỗi cố ý hoặc vô ý. Chủ thể vi phạm trong thi hành án kinh doanh, thương mại rất đa dạng và phức tạp, có thể là bất cứ chủ thể nào tham gia vào các quan hệ xã hội được pháp luật về thi hành án dân sự quy định và bảo vệ như: Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự, Chấp

hành viên, cán bộ, công chức thi hành án; người phải thi hành án, người được thi hành án, người có quyền, nghĩa vụ liên quan đến việc thi hành án; cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia phối hợp giải quyết việc thi hành án kinh doanh, thương mại.

Từ những nhìn nhận nêu trên có thể hiểu, vi phạm pháp luật trong kinh doanh thương mại là hành vi trái pháp luật, có lỗi, do chủ thể có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện, xâm hại các quan hệ xã hội trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại, được pháp luật về thi hành án dân sự quy định và bảo vệ.

Như vậy có thể hiểu, *xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là hoạt động áp dụng pháp luật của các cơ quan nhà nước và cá nhân có thẩm quyền, mang tính chất cưỡng chế và thể hiện quyền lực nhà nước, nhằm phát hiện, ngăn chặn, xử lý các hành vi vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại bằng những hình thức, biện pháp khác nhau và tổ chức thi hành đối với việc xử lý vi phạm đó theo trình tự, thủ tục được pháp luật quy định.*

Có thể phân loại và hiểu các biện pháp xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại như sau:

Xử lý vi phạm hành chính: là hoạt động quản lý nhà nước mang tính chế tài, cưỡng chế hành chính của cơ quan nhà nước, cá nhân có thẩm quyền nhân danh Nhà nước thực hiện theo quy định pháp luật đối với những hành vi vi phạm hành chính trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Xử lý vi phạm dân sự: là hoạt động áp dụng pháp luật của Tòa án hoặc chủ thể khác có thẩm quyền nhằm buộc những chủ thể thực hiện hành vi trái pháp luật xâm hại những quan hệ tài sản, quan hệ nhân thân có liên quan đến tài sản trong thi hành án kinh doanh thương mại phải thực hiện trách nhiệm dân sự theo quy định pháp luật.

Xử lý tội phạm hình sự: là hoạt động truy cứu trách nhiệm hình sự, kết tội và áp dụng hình phạt của cơ quan nhà nước có thẩm quyền đối với người đã thực hiện hành vi phạm tội gây nguy hiểm cho xã hội, xâm phạm các quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh, thương mại.

Xử lý vi phạm gây thiệt hại trong khi thi hành công vụ: là hoạt động áp dụng pháp luật của cơ quan thi hành án dân sự trong việc thực hiện trách nhiệm bồi thường thiệt hại và buộc cán bộ, công chức thi hành án dân sự thực hiện nghĩa vụ hoàn trả theo quy định của pháp luật do đã thực hiện hành vi trái pháp luật gây thiệt hại trong khi thi hành công vụ.

Xử lý vi phạm kỷ luật: là hoạt động áp dụng pháp luật của cơ quan

nhà nước có thẩm quyền nhằm buộc cán bộ, công chức thi hành án phải chịu trách nhiệm kỷ luật theo quy định pháp luật do đã thực hiện hành vi trái với những quy chế, quy tắc xác lập trật tự trong tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại.

1.1.4. Đặc điểm của xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Từ những nhận định về xử lý vi phạm và các biện pháp xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, có thể đưa ra một số đặc điểm của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại như sau:

Thứ nhất, là hoạt động áp dụng pháp luật của cơ quan nhà nước và cá nhân có thẩm quyền mà nội dung chủ yếu của nó là áp dụng các biện pháp chế tài mang tính cưỡng chế và thể hiện quyền lực nhà nước theo quy định pháp luật đối với chủ thể vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Thứ hai, là quá trình bao gồm toàn bộ các hoạt động phát hiện, ngăn chặn, xử lý các hành vi vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại bằng những hình thức, biện pháp khác nhau và tổ chức thi hành đối với việc xử lý vi phạm đó theo quy định pháp luật.

Thứ ba, xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại chỉ được tiến hành khi có hành vi vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại, được bảo đảm thực hiện bằng quyền lực nhà nước.

Thứ tư, xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại phải được tiến hành theo trình tự, thủ tục chặt chẽ do pháp luật quy định.

Thứ năm, xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại mang tính đặc thù cho phép phân biệt với hoạt động xử lý vi phạm trong những lĩnh vực khác của đời sống xã hội.

1.1.5. Khái niệm pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là tổng thể các quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động xử lý đối với những hành vi vi phạm pháp luật xâm hại các quan hệ xã hội phát sinh trong tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại, bao gồm các quy định về vi phạm pháp luật, trách nhiệm pháp lý, đối tượng chịu trách nhiệm pháp lý, thời hiệu truy cứu trách nhiệm pháp lý, các hình thức và biện pháp xử lý vi phạm; thẩm quyền xử lý vi phạm; trình tự, thủ tục xử lý vi phạm và giải quyết khiếu nại, tố cáo về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

1.1.6. Đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Từ các phân tích nêu trên, có thể nhận thấy pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại có một số đặc điểm cơ bản như sau:

Một là, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là tổng thể các quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động xử lý đối với những hành vi trái pháp luật xâm hại các quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại.

Hai là, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại quy định hoạt động thực hiện quyền lực nhà nước nhằm xử lý đối với chủ thể thực hiện hành vi vi phạm xâm hại trật tự thi hành án kinh doanh thương mại bằng các hình thức và biện pháp tương ứng.

Ba là, hệ thống quy phạm pháp luật về vi phạm pháp luật và xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại phản ánh đặc thù trong tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại.

Bốn là, hình thức của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại cũng rất đa dạng, gồm nhiều văn bản quy pháp luật với những thứ bậc khác nhau.

Năm là, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại có mối quan hệ mật thiết với pháp luật thi hành án dân sự và pháp luật nội dung khác.

1.1.7. Ý nghĩa của xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại

Có thể nói xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là hoạt động căn bản và có ý nghĩa, vai trò rất quan trọng đối với lĩnh vực thi hành án nói riêng và đời sống xã hội nói chung, điều này được thể hiện cụ thể như sau:

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là hoạt động nhằm phòng ngừa, đấu tranh chống vi phạm trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại.

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại nhằm bảo đảm tính nghiêm minh của những bản án, quyết định được thi hành theo quy định của pháp luật.

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại bảo đảm cho các quy định của pháp luật về thi hành án được thực thi đúng đắn, nghiêm minh và hiệu quả trong thực tiễn.

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là một hoạt động nhằm bảo đảm tính công bằng.

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là góp phần

nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác thi hành án.

Xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại có ý nghĩa quan trọng trong giáo dục và nâng cao ý thức pháp luật về thi hành án kinh doanh thương mại.

1.2. Nội dung và hình thức của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại

1.2.1. Nội dung về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

1.2.1.1. Quy định về vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Vi phạm pháp luật hành chính:

Vi phạm pháp luật dân sự:

Tội phạm.

Vi phạm kỷ luật.

Vi phạm pháp luật gây thiệt hại trong thi hành công vụ.

1.2.1.2. Quy định về các hình thức và biện pháp xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Xử lý vi phạm pháp luật hành chính.

Xử lý tội phạm hình sự.

Xử lý vi phạm kỷ luật.

Xử lý đối với hành vi vi phạm pháp luật gây thiệt hại trong khi thi hành công vụ.

1.2.2. Hình thức thể hiện của pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Hình thức thể hiện của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại chủ yếu qua các văn bản quy phạm pháp luật. Tuy nhiên, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại không phải là một đạo luật chung, thống nhất mà nó được quy định trong rất nhiều văn bản quy phạm khác nhau, liên quan đến nhiều lĩnh vực pháp luật chuyên ngành. Do đó, có thể nói, các văn bản quy phạm pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại rất đa dạng và phong phú, bao gồm từ Hiến pháp là đạo luật cơ bản đến các bộ luật, luật, pháp lệnh và các văn bản hướng dẫn thi hành có các quy phạm pháp luật về vi phạm pháp luật và xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Bên cạnh đó, các chế định pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn được quy định cụ thể trong các luật chuyên ngành, được thể hiện qua nhiều văn bản quy phạm pháp luật khác nhau, cụ thể như sau:

Xử lý vi phạm pháp luật hành chính trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Xử lý tội phạm hình sự.

Xử lý vi phạm pháp luật dân sự.

Xử lý vi phạm kỷ luật.

Xử lý đối với hành vi vi phạm pháp luật gây thiệt hại trong thi hành công vụ.

Vấn đề xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại được phân loại theo từng loại vi phạm pháp luật và có pháp luật nội dung điều chỉnh riêng biệt đối với mỗi loại vi phạm pháp luật đó. Thực tế đó cho thấy sự tồn tại và liên quan mật thiết với nhau của pháp luật về thi hành án và hệ thống pháp luật nội dung khác.

TIÊU KẾT CHƯƠNG 1

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH THƯƠNG MẠI

2.1. Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

2.1.1. Những quy định của pháp luật hiện hành về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Như trên đã nói, xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại được điều chỉnh bởi nhiều quy phạm pháp luật khác nhau liên quan đến pháp luật của nhiều chuyên ngành khác nhau như:

Vi phạm hành chính:

Theo quy định tại Điều 165 Luật Thi hành án dân sự năm 2008 được sửa đổi, bổ sung năm 2014 và Điều 52 Nghị định số 110/2013/NĐ-CP ngày 24/9/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp, hành chính tư pháp, hôn nhân và gia đình, THADS, phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã (được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định số 67/2015/NĐ-CP).

Vi phạm quy định pháp luật dân sự:

Theo quy định của Bộ luật dân sự năm 2015.

Tội phạm:

Bộ luật hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017 quy định về các tội xâm phạm hoạt động tư pháp, trong đó có các tội xâm phạm hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại.

Vi phạm kỷ luật:

Điều 165 Luật Thi hành án dân sự sửa đổi, bổ sung năm 2014, Điều 3 Nghị định số 34/2011/NĐ-CP ngày 17/5/2011 của Chính phủ quy định về xử lý kỷ luật đối với công chức quy định hành vi vi phạm kỷ luật của công chức nói chung, trong đó có công chức thi hành án dân sự.

Vi phạm pháp luật gây thiệt hại trong thi hành công vụ:

Theo quy định tại Điều 38 Luật Trách nhiệm bồi thường của Nhà nước năm 2017 và Điều 6 Thông tư liên tịch số 17/2015/TTLT-BTP-BQP ngày 07/12/2015 của Bộ Tư pháp và Bộ Quốc phòng hướng dẫn thực hiện trách nhiệm bồi thường của Nhà nước trong hoạt động thi hành án.

Quy định về các hình thức và biện pháp xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại:

Xử lý vi phạm pháp luật hành chính: là hoạt động buộc chủ thể có hành vi vi phạm hành chính trong thi hành án kinh doanh thương mại phải chịu trách nhiệm hành chính theo quy định của pháp luật.

Xử lý tội phạm hình sự: là hoạt động truy cứu trách nhiệm hình sự đối với người phạm tội.

Xử lý vi phạm kỷ luật: là hoạt động áp dụng pháp luật của cơ quan nhà nước có thẩm quyền đối với cán bộ, công chức trong cơ quan THADS có hành vi trái pháp luật.

Xử lý đối với hành vi vi phạm pháp luật gây thiệt hại trong khi thi hành công vụ: là hoạt động áp dụng pháp luật của cơ quan thi hành án trong việc thực hiện trách nhiệm bồi thường thiệt hại và buộc cán bộ, công chức thi hành án thực hiện nghĩa vụ hoàn trả theo quy định của pháp luật trong trường hợp cán bộ, công chức thi hành án gây thiệt hại trong khi thi hành công vụ.

2.1.2. Ưu điểm của pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Căn cứ vào các tiêu chí cơ bản để xác định mức độ hoàn thiện của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, có thể nhận thấy một số ưu điểm và thành tựu cơ bản về pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại như sau:

Trước hết có thể nhận thấy, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án dân sự được ban hành tương đối đầy đủ, đáp ứng yêu cầu xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại cơ bản đã có sự đồng bộ và thống nhất nhất định.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại cơ bản đã phù hợp với điều kiện chính trị, kinh tế xã hội của nước ta.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại đã đáp ứng được tương đối yêu cầu của tính khoa học.

Pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại đã cơ bản đáp ứng được yêu cầu của tính thực tiễn.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại đã cơ bản bảo đảm được tính công khai, minh bạch.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại đã cơ bản bảo đảm được tính dân chủ.

2.1.3. Hạn chế của pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Bên cạnh những kết quả đạt được, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn bộc lộ những tồn tại và hạn chế nhất định, được thể hiện cụ thể ở những điểm sau:

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn

có những điểm chưa toàn diện.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn có những quy định chưa thống nhất và đồng bộ.

Pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn có những điểm chưa phù hợp và đáp ứng được đầy đủ những yêu cầu của thực tiễn.

2.2. Thực trạng áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

2.2.1. Kết quả đạt được về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Thực tiễn cho thấy, trong những năm qua, việc tổ chức thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại ở nước ta đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận.

Các văn bản quy phạm pháp luật sau khi được ban hành và có hiệu lực đã được tổ chức thực hiện kịp thời, tạo cơ sở pháp lý quan trọng để hoạt động xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại được thực hiện thống nhất, hiệu lực, hiệu quả trong thực tiễn, góp phần duy trì trật tự xã hội ổn định, công bằng trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại ở nước ta. Qua đó, vai trò của cơ quan thi hành án dân sự nói chung và vai trò của các cơ quan nhà nước, cá nhân có thẩm quyền xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại nói riêng được khẳng định trong đời sống xã hội.

2.2.2. Hạn chế của áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Bên cạnh những kết quả đạt được về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại, thực tế cho thấy vẫn còn có những hạn chế nhất định trong áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại:

Thứ nhất, xử lý vi phạm pháp luật trong hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại ở nước ta hiện nay có thể nói là chưa hiệu quả, không đảm bảo được tính nghiêm minh của pháp luật.

Thứ hai, pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại còn thiếu chế tài hoặc chế tài chưa đủ mạnh; cơ chế xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại chưa chặt chẽ và chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn; hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại chưa hoàn thiện, đồng bộ.

Thứ ba, chủ thể có thẩm quyền xử lý vi phạm (Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự, Chấp hành viên) có tâm lý e ngại trong việc xử lý vi phạm.

Thứ tư, cơ chế phối hợp trong hoạt động xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại chưa được nhận thức và tổ chức thi hành phù hợp.

TIÊU KẾT CHƯƠNG 2

Chương 3

PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP GÓP PHẦN HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG THI HÀNH ÁN KINH DOANH THƯƠNG MẠI

3.1. Các tiêu chí hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại là quá trình hoạt động của các cơ quan, tổ chức, cá nhân khác nhau, dựa trên những nguyên tắc nhất định và bằng các hình thức, biện pháp khác nhau làm cho pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại ngày càng được hoàn chỉnh, toàn diện, đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của quản lý nhà nước trong điều kiện xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.

Các tiêu chí hoàn thiện của pháp luật xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại:

3.1.1. Tính toàn diện

3.1.2. Tính đồng bộ

3.1.3. Tính phù hợp

3.1.4. Tính khoa học

3.1.5. Tính thực tế

3.1.6. Tính công khai

3.1.7. Tính dân chủ

3.2. Phương hướng hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Một là, phải nhận thức sâu sắc vai trò, tầm quan trọng của pháp luật xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại, xem đây là một công cụ đắc lực để phát triển kinh tế.

Hai là, thực hiện pháp điển hệ thống quy phạm pháp luật về vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Ba là, các quy định pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại phải khắc phục được những bất cập, tồn tại và hạn chế đã được đề cập tại Chương 2.

Bốn là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; không ngừng nâng cao trình độ dân trí pháp lý, ý thức sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật cho mọi người dân. Tăng cường vai trò

của các phương tiện thông tin đại chúng trong việc xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại

Một là, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành về tầm quan trọng của việc hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Hai là, xây dựng hệ thống quan điểm, luận cứ khoa học về hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại

Ba là, đổi mới quy trình, thủ tục xây dựng và hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Bốn là, tăng cường vai trò, năng lực của cơ quan thi hành án dân sự trong tổ chức thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Năm là, tăng cường năng lực của đội ngũ cán bộ pháp lý trong tổ chức thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Sáu là, tăng cường hoạt động giám sát việc tổ chức thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Bảy là, hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật hành chính trong thi hành án kinh doanh thương mại.

3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật trong xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại

Một là, tăng cường công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ công chức, người có thẩm quyền xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

Hai là, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc xử lý lý vi phạm trong hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại.

Ba là, đẩy mạnh hơn nữa việc phổ biến, tuyên truyền sâu rộng các nội dung của pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại để nâng cao nhận thức của các cơ quan THADS đối với việc xử lý vi phạm hành chính trong hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại.

Bốn là, tăng cường quy chế phối hợp giữa các cơ quan đơn vị có chức năng quản lý nhà nước, xử lý vi phạm từ trung ương đến địa phương về xử lý vi phạm trong thi hành án kinh doanh thương mại.

TIỂU KẾT CHƯƠNG 3

KẾT LUẬN

Xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại là tổng thể các quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động xử lý đối với những hành vi vi phạm pháp luật xâm hại các quan hệ xã hội phát sinh trong tổ chức và hoạt động thi hành án kinh doanh thương mại. Trong đó, xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại được xác định là hoạt động áp dụng pháp luật của các cơ quan nhà nước và cá nhân có thẩm quyền, mang tính chất cưỡng chế và thể hiện quyền lực nhà nước, nhằm phát hiện, ngăn chặn, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại bằng những hình thức, biện pháp khác nhau và tổ chức thi hành đối với việc xử lý vi phạm pháp luật đó theo trình tự, thủ tục được pháp luật quy định.

Thực trạng pháp luật và hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại đặt ra yêu cầu phải tiếp tục hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại nhằm đáp ứng yêu cầu quản lý nhà nước và xã hội theo cơ chế thị trường định hướng XHCN; cải cách tư pháp, cải cách hành chính và cải cách bộ máy nhà nước; xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN của dân, do dân, vì dân. Đồng thời, tạo ra cơ sở pháp lý hữu hiệu cũng như nền tảng vững chắc cho hoạt động xử lý vi phạm trong lĩnh vực thi hành án kinh doanh thương mại ở nước ta trong giai đoạn hiện nay. Mục tiêu quan trọng là xây dựng được hệ thống pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại toàn diện, đồng bộ, khoa học và có tính thực tiễn cao.

Để tiếp tục hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại thì vấn đề quan trọng trước tiên là cần thực hiện hệ thống hóa và pháp điển hóa hệ thống quy phạm pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại, đồng thời phải kịp thời sửa đổi, bổ sung, ban hành mới những quy phạm pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại. Bên cạnh đó, cần nâng cao nhận thức tư tưởng về hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại mà nội dung chủ yếu và có ý nghĩa quyết định là cần tập trung xây dựng được một hệ thống quan điểm khoa học về hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại. Cùng với đó, việc tổ chức thực hiện hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại cần tập trung ở một số nội dung như: Tăng cường vai trò, năng lực của cơ quan

THADS trong tổ chức hoàn thiện pháp luật; tăng cường năng lực của đội ngũ cán bộ pháp lý trong tổ chức hoàn thiện pháp luật; tăng cường hoạt động giám sát việc tổ chức hoàn thiện pháp luật để nâng cao hiệu lực, hiệu quả về xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án kinh doanh thương mại../.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

A. Văn bản pháp luật

1. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2014), “*Luật thi hành án dân sự năm 2008 sửa đổi, bổ sung năm 2014*”, Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội
2. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2010), “*Luật Trọng tài thương mại*” Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2004), “*Luật cạnh tranh*” Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội.
4. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), “*Luật phá sản*” Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), “*Bộ Luật tố tụng dân sự*” Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), “*Nghị định số 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7/2015 Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật thi hành án dân sự*”, Hà Nội.
7. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2013), “*Nghị định số 110/2013/NĐ-CP ngày 24/9/2013 Quy định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo trợ tư pháp, hành chính tư pháp, hôn nhân và gia đình, THADS, phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã*”, Hà Nội.
8. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), “*Nghị định số 67/2015/NĐ-CP ngày 1/8/2015 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 110/2013/NĐ-CP của chính phủ quy định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo trợ tư pháp, hành chính tư pháp, hôn nhân và gia đình, THADS, phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã*”, Hà Nội.
9. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2017), “*Bộ luật hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017*”, Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội
10. Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2012), “*Luật xử lý vi phạm hành chính*” Nhà xuất bản chính trị Quốc gia, Hà Nội.
11. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2017), “*Nghị định số 97/2017/NĐ-CP ngày 18/8/2017 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 81/2013/NĐ-CP ngày 19/7/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật xử lý vi phạm hành chính*”, Hà Nội.

B. Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá IX (2006) , *Về phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2006 - 2011*, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá X (2007), *Nghị quyết số 17/NQ- TW Về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước*.

3. Ban soạn thảo Dự án Pháp lệnh pháp điển hệ thống quy phạm pháp luật (2010), *Báo cáo tổng hợp kết quả nghiên cứu pháp luật về pháp điển của nước ngoài*, Hà Nội.

4. Bộ Chính trị, Ban chấp hành trung ương Đảng khoá IX (2005), *Nghị quyết 48/NQ-TW ngày 24/5/2005 về Chiến lược xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam đến năm 2010, định hướng đến năm 2020*.

5. Bộ Chính trị, Ban chấp hành trung ương Đảng khoá IX (2005) , *Nghị quyết 49/NQ-TW ngày 02/6/2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020*.

6. Bộ Tư pháp - Tạp chí Dân chủ và pháp luật (2011), *Số chuyên đề về thi hành án dân sự*, Hà Nội.

7. Bộ Tư pháp - Tạp chí Dân chủ và pháp luật (2018), *Số chuyên đề pháp luật về thi hành án dân sự*, Hà Nội.

8. Bộ Tư pháp - Tạp chí Dân chủ và pháp luật (2018), *Số chuyên đề Hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm hành chính*, Hà Nội.

8. Bộ Tư pháp - Tổng cục Thi hành án dân sự (2012), *Báo cáo tổng kết Bộ luật hình sự*, Hà Nội.

9. Đảng Cộng sản Việt Nam (2005), *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

10. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 2011 - 2020*, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

11. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung phát triển 2011)*, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

12. Học viện Tư pháp - Tạp chí Nghề luật (2009), *Số chuyên đề về Luật thi hành án dân sự*, Hà Nội.

13. Nguyễn Tuấn An (2009), “*Tội không chấp hành án trong thực tiễn thi hành án dân sự*”, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, 3 , tr. 23 - 25.

14. Nguyễn Quang Thái (2003), “*Đổi mới tổ chức và hoạt động thi*

hành án dân sự ở Việt Nam”, Luận văn thạc sĩ, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

15. Nguyễn Tuấn An (2010), “Khắc phục bất cập về xử lý vi phạm hành chính trong thi hành án dân sự”, *Tạp chí Dân chủ và pháp luật*, 11/ , tr. 39 - 41.

16. Hoàng Thế Liên (2013), “Luật xử lý vi phạm hành chính với nhiệm vụ bảo đảm trật tự, kỷ cương quản lý hành chính, trật tự an toàn xã hội và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của công dân”, *Tạp chí Dân chủ và pháp luật*, Số 8 năm 2013.

17. Lê Anh Tuấn (2005), “Đổi mới thủ tục thi hành án dân sự Việt Nam”, Luận văn thạc sĩ luật học.

18. Nguyễn Văn Nghĩa (2009), “Những điểm mới cơ bản của Luật thi hành án dân sự”, *Tạp chí Luật học*, (5).

19. Hoàng Quốc (2011), “Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính trong thi hành án dân sự”, *Số chuyên đề về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực tư pháp*, *Tạp chí Dân chủ và pháp luật*, (8).

20. Nguyễn Tuấn An (2011), “Vấn đề nâng cao hiệu quả xử lý vi phạm pháp luật trong thi hành án dân sự hiện nay”, *Tạp chí pháp lý*, 3 , tr. 12 - 13.

21. Nguyễn Tuấn An (2012), “Bàn về xử lý vi phạm pháp luật trong hoạt động thi hành án dân sự”, *Tạp chí Dân chủ và pháp luật*, 1 , tr. 22 - 25.

22. Nguyễn Thanh Thủy, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2008), “Hoàn thiện pháp luật về thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay”, Luận án tiến sĩ luật học.

23. Bộ Tư pháp - Tổng cục Thi hành án dân sự (2016) , *Báo cáo kết quả công tác thi hành án dân sự năm 2016, phương hướng, nhiệm vụ năm 2017*, Hà Nội.

24. Bộ Tư pháp - Tổng cục Thi hành án dân sự (2017), *Báo cáo kết quả công tác thi hành án dân sự năm 2017, nhiệm vụ trọng tâm, giải pháp cơ bản năm 2018*, Hà Nội.

25. Bộ Tư pháp - Tổng cục Thi hành án dân sự (2018), *Báo cáo kết quả công tác thi hành án dân sự năm 2018, phương hướng, nhiệm vụ năm 2019*, Hà Nội.

26. Bộ Tư pháp - Tổng cục Thi hành án dân sự (2012), *Báo cáo tổng kết Nghị định số 60/2009/NĐ-CP ngày 23/7/2009 Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tư pháp*, Hà Nội.

27. Nguyễn Tuấn An (2014), “Hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trong thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay”, Luận án Tiến sĩ,

Hà Nội.

28. Lê Hung Dương (2015), “Pháp luật thi hành án kinh doanh, thương mại từ thực tiễn thực hiện tại địa bàn thành phố Hà Nội”, Luận văn Thạc sỹ, Hà Nội

29. Nguyễn Cẩm Giang (2017), “Các biện pháp bảo đảm trong thi hành án kinh doanh, thương mại - Qua thực tiễn áp dụng tại tỉnh Quảng Trị”, Luận văn Thạc sỹ, Thừa Thiên Huế.

30. Trần Thị Hoa (2017), “Thi hành quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời trong các vụ án kinh doanh, thương mại tại tỉnh Quảng Trị”, Luận văn Thạc sỹ, Thừa Thiên Huế.

31. Trịnh Hương Giang (2017) “Pháp luật thi hành án kinh doanh thương mại - Từ thực tiễn tỉnh Hà Nam”, Luận văn Thạc sỹ, Hà Nội.

32. Trường Đại học Luật Hà Nội (2011), *Giáo trình Luật Thi hành án dân sự*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.

33. Viện ngôn ngữ học (1992), *Từ điển Tiếng Việt*, Hà Nội.

34. <http://caicachanhchinh.gov.vn/>

35. <http://www.moj.gov.vn/>

36. <http://baophapluat.vn/tu-van-365/xu-phat-vi-pham-hanh-chinh-trong-thi-hanh-an-dan-su-vi-sao-kem-hieu-qua-360854.html>